

DOB-methode is ook in 2011 de basis

Vragen over de chemische onkruidbestrijding op verhardingen

Sinds 2007 is Duurzaam Onkruid Beheer (DOB) verplicht als toepassers glyfosaat op halfopen verhardingen gebruiken. Het doel van de DOB-methode is het bevorderen van de kwaliteit van oppervlaktewater waaruit drinkwater wordt gewonnen, iets waar de cumelasector graag aan wil bijdragen. Reden genoeg om hier enkele vragen over dit onderwerp te behandelen.

Drinkwaterwinning vanuit oppervlaktewater

In Nederland zijn de drinkwaterinnamepunten gelegen op de volgende plekken:

- Petrusplaat/Keizersveer
- Bij Brakel (gevoed door de Andelse Maas)
- Bij Heel (Lateraalkanaal)
- Bij Nieuwegein (Lekkanaal)
- Bij Nieuwersluis (Amsterdam-Rijnkanaal)
- Bij Andijk (IJsselmeer)
- Scheelhoek/Stellendam
- Bij De Punt (Drentsche Aa)

Het drinkwater dat wordt bereid uit oppervlaktewater is bestemd voor zes miljoen mensen die met name woonachtig zijn in Noord- en Zuid-Holland. Ieder jaar vinden metingen plaats van de waterkwaliteit bij de innamepunten. Europees geldt er een norm voor gewasbeschermingsmiddelen van maximaal 0,1 microgram per liter, de zogeheten drinkwaternorm. Niet-professioneel gebruik, professioneel gebruik (verhardingen, landbouw) en aanvoer vanuit buitenland dragen bij de aan de gevonden normoverschrijdingen.

Wat is de achtergrond van DOB?

Het principe van de DOB-methode is: door rekening te houden met de weersomstandigheden (met name neerslag) en zorgvuldig werken wordt de kans op afspoeling sterk verminderd. Wanneer er gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt, vermindert de afspoeling als gevolg van neerslag sterk als het gewasbeschermingsmiddel de tijd heeft gehad om zich goed te hechten aan de onkruidplant voordat het via neerslag kan afspoelen. Daarnaast zal er ook minder middel afspoelen dat naast de plant is terechtgekomen. De basisregel is dat als de kans op regen binnen 24 uur na toepassing groter is dan veertig procent en er kans is op meer dan twee millimeter neerslag, er geen glyfosaat mag worden toegepast. Vermijd dus het afspoelen van glyfosaat richting het oppervlaktewater of de riolering door rekening te houden met de weersvoorspelling van een erkend weerprogramma.

Welke technieken zijn er momenteel beschikbaar?

Technieken als vegen, branden, borstelen, thermische straling (warmte), stoom, heet water en handmatig borstelmaaien zijn beschikbaar als alternatief voor chemische bestrijding. De afgelopen seizoenen is daar hete lucht als techniek bij gekomen, evenals machines die verschillende werkingsprincipes combineren (bijvoorbeeld stoom met hete lucht en warmte). Daarnaast is het gebruik van glyfosaat via Roundup Evolution toegestaan voor de professionele toepassing op halfopen verhardingen als de DOB-methode wordt gebruikt. In de tabel op de pagina hiernaast ziet u een overzicht van de toegestane chemische toedieningstechnieken. Er wordt onderscheid gemaakt tussen voertuiggedragen en handgedragen apparatuur. Bij voertuiggedragen apparatuur is sensorgestuurde toediening of vergelijkbaar een vereiste. Afhankelijk van het type machine mag er worden afgeweken van bovengenoemde basisregel. Technieken die alleen het onkruid raken, kennen minder beperkingen ten aanzien van inzetbaarheid.

Waar heb ik rekening mee te houden?

Bij chemisch onkruidbeheer moet u rekening houden met de weersverwachting (de kans op een regenbui en de

Acht aandachtspunten in het kort

1. Wanneer u nog niet (geheel) vertrouwd bent met de DOB-werkwijze is het raadzaam om u zich daarin (verder) te verdiepen.
2. Stem het onkruidbeheer af op het veegbeheer. Daar waar is geveegd, is minder voedingsbodem aanwezig voor onkruidgroei. Het is een overweging waard om zelf het vegen te gaan organiseren.
3. Vraag uw klanten om een plattegrond of situatieschets van het te behandelen areaal. Maak duidelijke afspraken over het areaal dat onkruidvrij dient te worden gehouden en op welke manier.
4. Toegestaan is een hoeveelheid glyfosaat van 360 gram glyfosaat (één liter) per hectare per werkronde. Toegestaan zijn twee werkronden per jaar. Ervaring leert dat bij zorgvuldig gebruik een kleinere hoeveelheid nodig is. Bespreek het zorgvuldig toepassen van glyfosaat met uw medewerkers, eventueel via een toolbox.
5. Pas geen glyfosaat toe binnen één meter vanaf de insteek van oppervlaktewater.
6. Gebruik zo min mogelijk de handgedragen handlans die is opgebouwd op een voertuig met selectieve toedieningsapparatuur. Veelvuldig gebruik van de handlans betekent dat het gemiddelde verbruik van glyfosaat duidelijk stijgt. Gebruik hem alleen op moeilijk bereikbare plaatsen, bijvoorbeeld op moeilijk bereikbare plaatsen waar u niet selectief kunt toepassen.
7. Het volvelds spuiten van terreinen door middel van bijvoorbeeld het gebruik van een spuitlans gekoppeld aan een motorvatspuit is al lange tijd verboden. Voor professioneel gebruik op halfopen verhardingen is momenteel één specifiek glyfosaathoudend middel toegelaten. Andere glyfosaathoudende middelen zijn niet toegelaten om toe te passen op halfopen verhardingen.
8. Selectieve toedieningsapparatuur opgebouwd op voertuigen dient elke drie jaar gekeurd te worden door een erkend keuringsstation. In Nederland zijn dit de SKL-keuringsstations. Daarnaast dient voorafgaande aan het spuitseizoen de afgifte van de selectieve toedieningsapparatuur gekalibreerd te worden.

verwachte hoeveelheid) en de ligging van het te beheren oppervlak ten opzichte van het oppervlaktewater, kolken en rioolputten. Ook moet u de gebruikte hoeveelheden middel registreren per werkeenheid.

Waar kan ik meer informatie vinden over de DOB-methode?

- Uitgebreide informatie over de DOB-methode: www.dob-verhardingen.nl en www.smk.nl (ga onder 'Programma's' naar 'Duurzaam terreinbeheer' en vervolgens naar 'Certificatieschema Toepassing glyfosaat op verhardingen').
- Informatie over innovaties duurzaam terreinbeheer waarbij CUMELA betrokken is: www.crow.nl/dtb.
- In mei 2010 verscheen in Grondig een artikel over DOB in vorm van vragen en antwoorden. Op de website kunt u via het tabblad Grondig en door het gebruik van uw inlogcode dit artikel downloaden.

Maurice Steinbusch

beleidsmedewerker gewasbescherming

Toegestane toedieningsapparatuur op verharding met bijbehorende toepassingscriteria

Omschrijving	Merk- en modelnamen	Toepassingscriteria ¹
Voertuiggedragen apparatuur		
Standaard sensorgestuurde spuiten	Weed It, Weedseeker, Selectspray of vergelijkbaar ²	Inzetbaar als 24 uur vooruit de kans op neerslag kleiner gelijk 40 procent is.
Innovatieve sensorgestuurde spuiten	Weed It model 2006 MkII of vergelijkbaar ³	Inzetbaar als vijftien uur vooruit de kans op neerslag kleiner gelijk 40 procent is.
Onkruidbestrijkers	Greentouch, Rotofix of vergelijkbaar	Inzetbaar als zes uur vooruit de kans op neerslag kleiner gelijk 40 procent is en inzetbaar op bepaalde spuitvrije zones
Schijfvernevelaars op spuitboom	Mankar 50/110EL Selekt en Varimant aanbouwmodellen, Agricult LaagVolumeSpuut of vergelijkbaar	Inzetbaar mits selectief toegepast en als 24 uur vooruit de kans op neerslag kleiner gelijk 40 procent is
Handgedragen apparatuur (moeilijk bereikbare plaatsen)		
Spuitlans gekoppeld aan rugspuit of reservoir op een voertuig	Diverse	Inzetbaar als 24 uur vooruit de kans op neerslag kleiner gelijk 40 procent is.
Handgedragen schijfvernevelaar	Micro Mantra, Mini Mantra en Mini Mantra Plus, OnkruidLans of vergelijkbaar	Inzetbaar als 24 uur vooruit de kans op neerslag kleiner gelijk 40 procent is.
Aanstipapparatuur en strijkers	Selector, Selectielans, handgedragen strijkapparatuur of vergelijkbaar	Inzetbaar als zes uur vooruit de kans op neerslag kleiner gelijk 40 procent is en inzetbaar op bepaalde spuitvrije zones

¹ Het hoeveelheidscriterium van 1 mm neerslag is niet uitgesplitst per techniek.

² Sensorgestuurde spuiten waarvan de selectiviteit overeenkomt met een breedte per sensordop van 20 tot 25 centimeter.

³ Sensorgestuurde spuiten waarvan de selectiviteit overeenkomt met een breedte per sensordop van acht centimeter.